

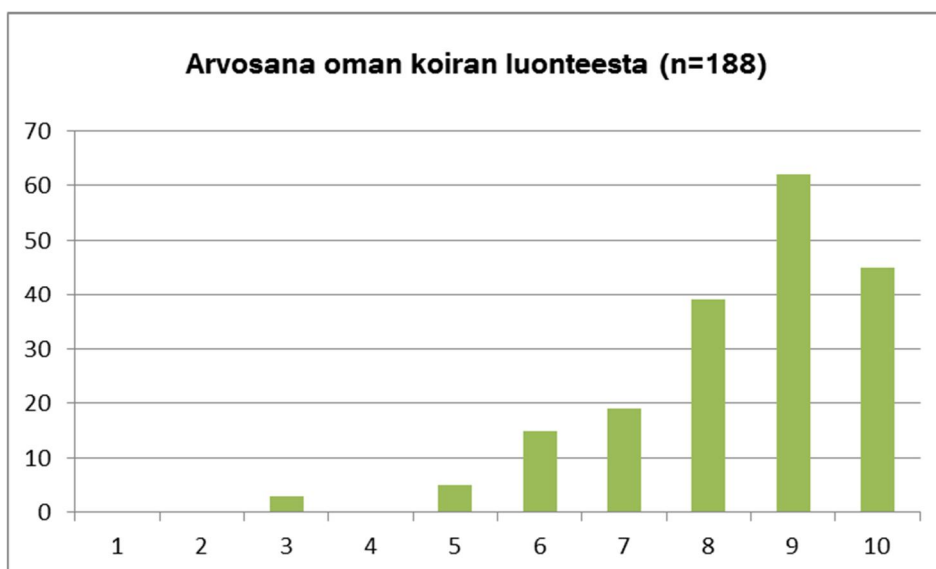
Yhteenveto luonnekyselyn 2018 vastauksista

Vuonna 2018 toteutettiin luonnekysely, johon saatiin vastauksia 188 basenjin osalta. Kysely koostui eri osioista, joilla pyrittiin kartoittamaan basenjin luonnetta ja käyttäytymistä eri tilanteita sekä mahdollisia ongelmia, joita omistajilla on ilmennyt basenjinsa kanssa.

Oma arvio koirani luonteesta

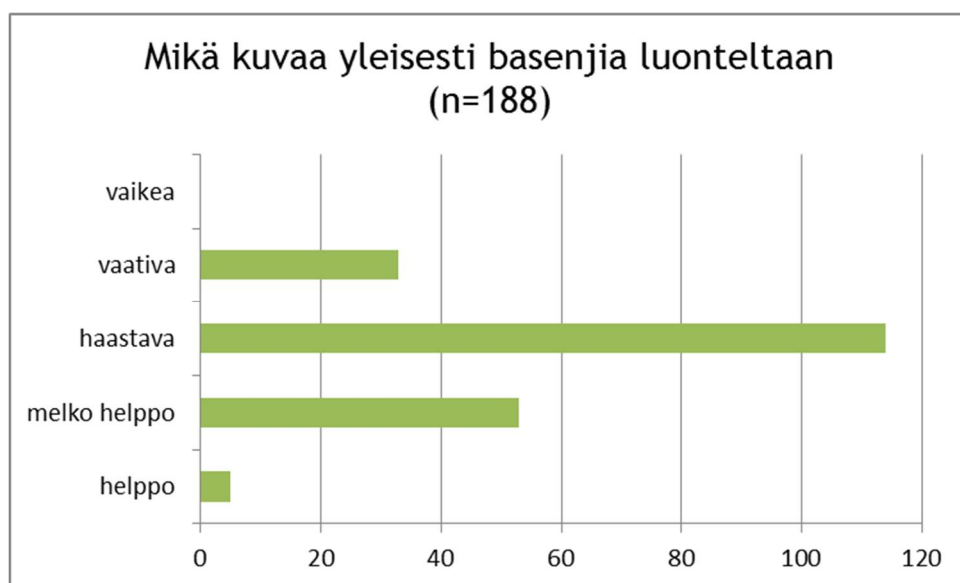
Luonne on koiran tärkeimpiä ominaisuuksia ajateltaessa koira ihmisen seuralaisena päivittäisessä elämässä. Tästä näkökulmasta onkin erittäin ilahduttavaa, että noin 76% vastanneista antoi basenjinsa luonteelle arvosanan väliltä 8-10 ja vajaa 20% väliltä 6-7 (Kuvaaja 1.). Tyytyväisyys basenjin luonteseen kertoo mahdollisesti myös siitä, että vaikka tietyt rodunomaiset piirteet saattavatkin tuoda lisähaasteita arkeen, ollaan silti yleisesti ottaen tyytyväisiä oman koiran luonteeseen eli normaali arki sujuu vaivatta. Vastauksista löytyi kuitenkin muutama tapaus, joiden mielestä oma basenji ei ansainnut luonteensa puolesta hyvää arvosanaa pääosin siksi, että koira koettiin arvaamattomaksi ja epäsosiaaliseksi.

Arvion lisäksi osiossa pyydettiin kuvailemaan oman basenjin luonnetta valitsemalla valmiista vaihtoehdoista sopivimmat. Sieltä voimakkaimmin tulivat esiin kuvaukset älykäs/keksiväinen, leikkisä, vilkas/eloisa, utelias, itsevarma ja itsenäinen sekä näiden lisäksi kuvattiin basenjia paljon myös sanalla rauhallinen. Hieman ehkä yllättäen sosiaalinen ja helposti hallittavissa tulivat myös esiin useissa vastauksissa.

Mielikuvasi rodusta

Mielikuvasi rodusta- osiossa oli ensiksi kysymys "Mikä kuvaa yleisesti ottaen parhaiten mielestäsi basenjiä luonteeltaan?", jossa runsas puolet (60%) vastaajista oli sitä mieltä, että basenji on luonteeltaan yleisesti ottaen haastava. Lähes 20 % oli sitä mieltä, että basenji on vaativa ja lähes 30% sitä mieltä että melko helppo. Muutama vastaaja piti rotua helppona, mutta yksikään ei vaikeana.

Oheessa muutamia vastauksen yhteyteen lisättyjä kommentteja, joista hyvin korostuu se, että monen mielestä basenjin hankkiminen vaatii ihmiseltä enemmän koiran käsittelytaitoja kuin monen muun rodun kanssa:

- Ei sovellu kaikille, koska ei ole ns. peruskoira, jolla on miellyttämisen halua. Tarvitsee tietynlaisen ihmisen, joka ymmärtää sen käytöstä ja osaa käsitellä oikealla tavalla.
- Basenji voi olla suht helppo motivoida ruualla, joskaan uuden omistajan/ perheen odotukset eivät aina osu yhteen todellisuuden ja mielikuvien osalta. Voi vaatia hieman pätkäilyä miten toimia ja muokata opetusta koirakohtaiseen suuntaan. Tulokset rippuvat paljon koirasta kuin myös siitä kuka on toisessa päässä remmiä. Kokemus koirista eduksi kuin myös tutustuminen rotuun.
- Vaatii omistajalta huumorintajua ja kärsivällisyyttä. Kotona pitää myös ottaa huomioon, että talossa on basenji.
- Hyvä pohjatyö, sosiaalistaminen ja alusta alkaen hyvä koulutus koiran luontaista käytöstä tarkkaillen ja koiraa kunnoittaen ovat mielestäni hyvän omistajuuden kulmakivet ja helpottavat polkua koiran kuin koiran kanssa.
- Mielestäni suurin osa ihmisistä ei ymmärrä rotujen erilaisuutta: alkukantaisen koiran kanssa oleminen ja sen kouluttaminen ei ole aivan samaa kuin tavanomaisen seurakoiran saatikka palvelus- / työkoiran kanssa opettelu. Basenjin motivoiminen ja rajojen asettaminen vaatii enemmän kekseliäisyyttä ja kärsivällisyyttä kuin ei-alkukantaisten koirien sosiaalistaminen.
- Perusluonteeltaan riehakkaan pentuajan jälkeen helppo ja mukava, harmiton, avoin ja mukautuva koira. Kääntöpuolella on kokoonsa nähden voimakas, kiihkeä ja

omapäinen koira. Arjessa pääasiassa mukava koira ihan peruskouluttamisella, harrastuksissa haastetta tarjoava ja vauhdikas koira.

- Ihmisen pitää oppia lukemaan koira. Basenjilla ei ole miellyttämisen halua.
- Asiat ei mene kerralla kuten ihminen haluaisi, vaan pitää ikäänkuin perustella tai esittää hyöty siitä koiralle

Osion toisen kysymyksen "Mikä on mielestäsi rodun suurin huolenaihe tai ongelma luonteessa/käyttäytymisessä, miksi?" vastauksissa mainittiin systemaattisesti ominaisuuksia kuten reviiritietoisuus, riistavietti, pidättyneisyys, arvaamattomuus ja itsepäisyys. Nämähän ovat niin sanotusti rodulle tyypillisiä piirteitä eikä niiden pitäisi tulla rotuun tutustuneelle yllätyksenä. On tietenkin ymmärrettävää, että nämä ovat samalla myös ominaisuuksia, jotka voivat aiheuttaa haasteita arjessa, vaikka ne tiedostettaisiinkin.

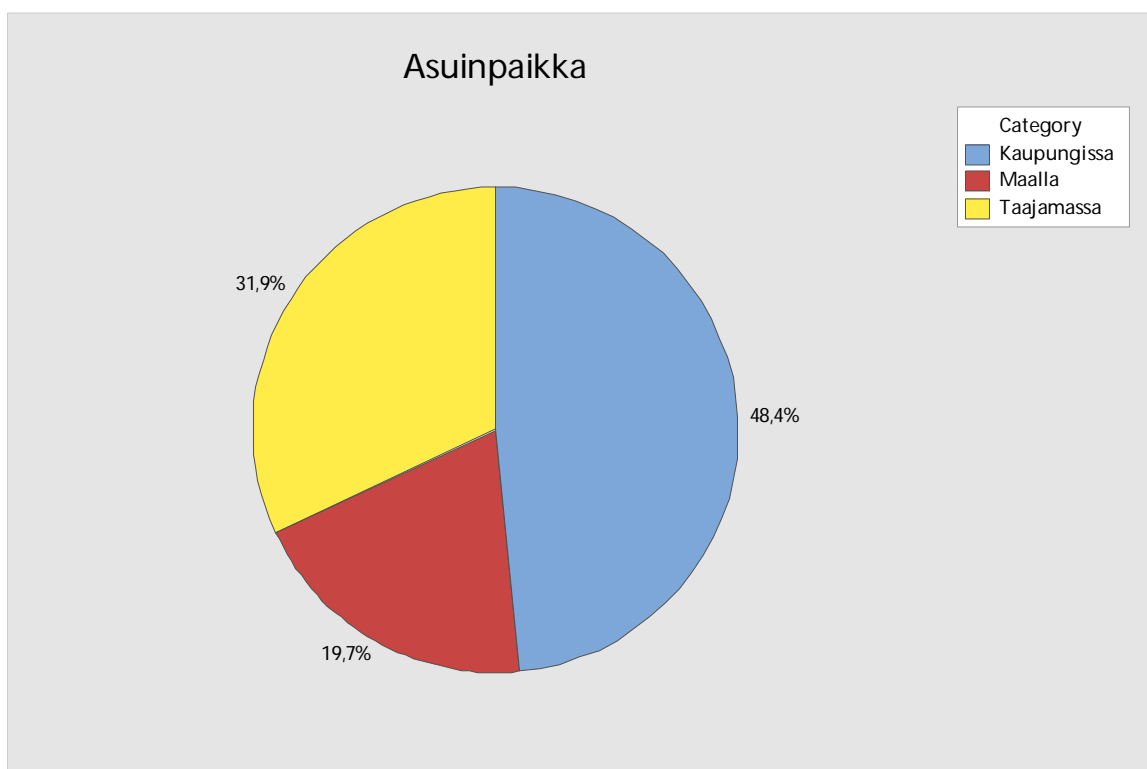
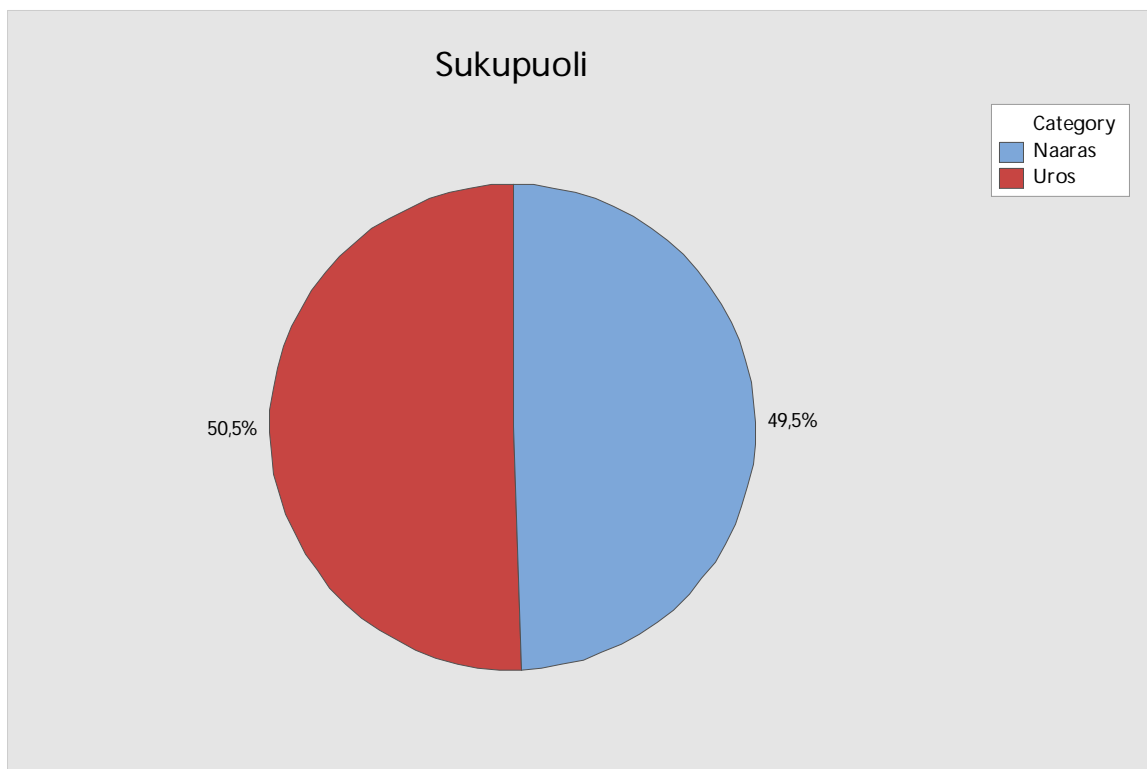
Mainintoja oli myös aggressiivisuudesta, josta on hyvä muistaa, että se ei varsinaisesti ole luonteen piirre vaan muihin kohdistuvaa käyttäytymistä, jonka motiivina on esimerkiksi puolustus tai hyökkäys. Se saattaa myös olla merkki pelosta. Tällaiset tilanteet vaativat omistajalta hyvää koiranlukutaitoa.

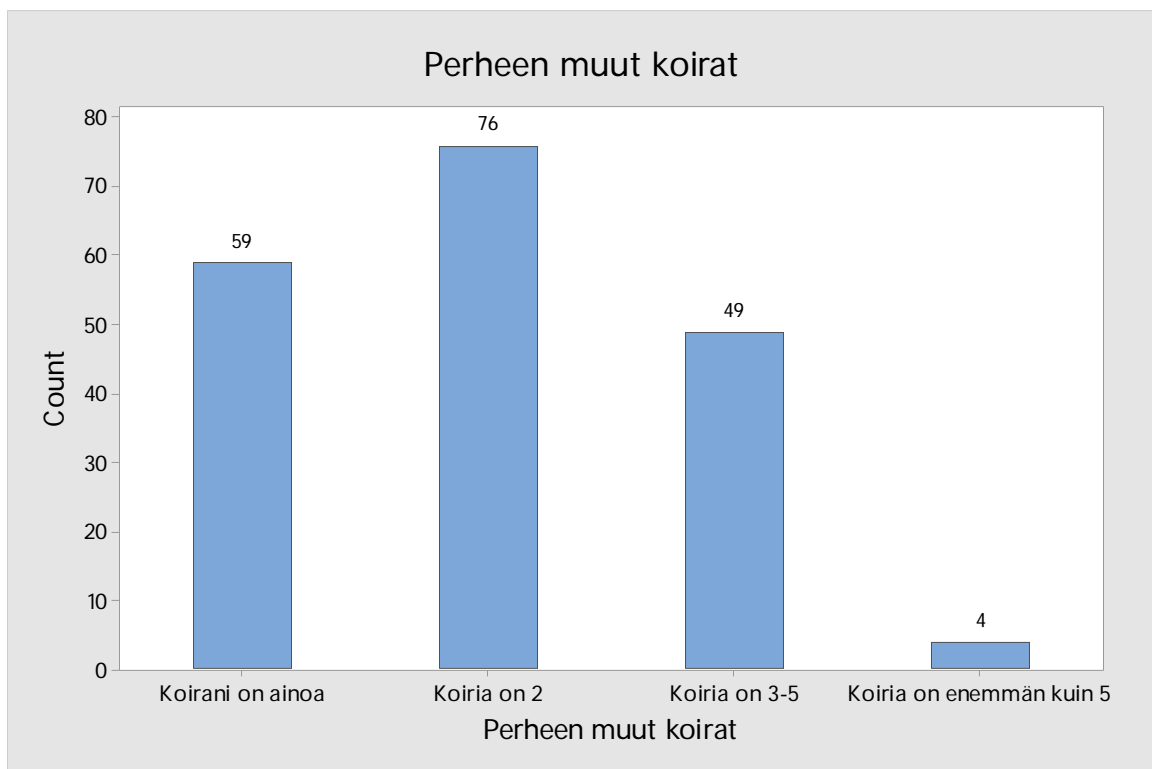
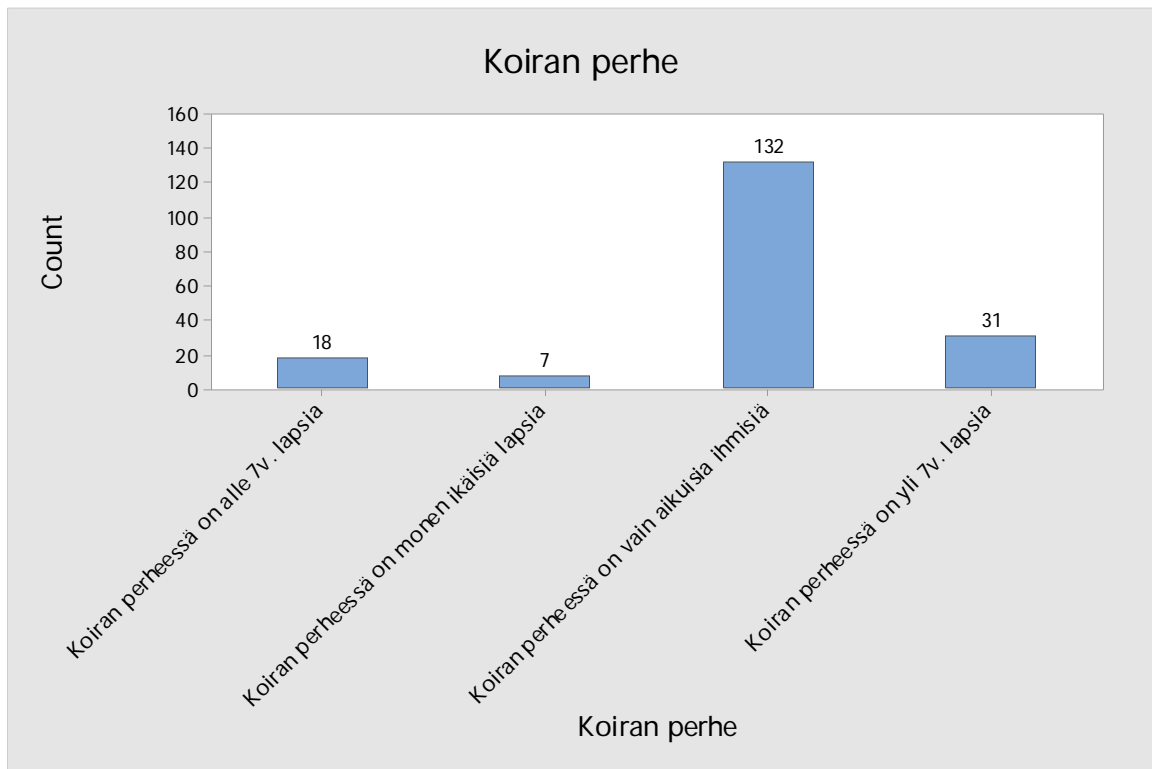
Tässä muutamia poimintoja saaduista vastauksista:

- Arvaamattomuus; yllättäviä hyökkäyksiä on vaikea lukea koirasta etukäteen.
- Reviirikäyttäytyminen, toiset rodut eivät ehkä ihan niin tarkkoja omasta tilasta.
- Riistavietti, koska riski karata ja esim jäädä auton alle.
- Suurin haaste on mielestäni omistajissa jotka eivät ymmärrä minkälaisesta koirasta on kyse ja perustelevat huonon käytöksen sillä että tämä on basenji eivätkä muista että heillä on koira, jota oikeasti voi kouluttaa.
- Käyttäytyminen vieraita ihmisiä kohtaan on ehkä haastavinta ja erityisesti basenjien - varsinkin vanhempien aikuisbasenjien - epäsosiaalinen käytös toisia koiria kohtaan.
- Ei ole niin tyypillinen koira. Monet 'koiraihmiset' ei ymmärrä basenjia. Yhdistelmänä kovapäisyys, riistavietti ja miellyttämishalun puute on aika haastava.
- Aggressiiviset tai pelokkaat koirat
- Voimakas riistavietti, suhtautuminen vieraisiin lapsiin.
- Varautuneisuus
- Itsepäisyys, pidättyneisyys (toisinaan aggressiivisuus) ihmisiä ja toisia koiria kohtaan ja arvaamattomuus
- En mielestäni koe että rodulla on suuria ongelmia luonteessa. Haastavia piirteitä kyllä, mutta ne ovat myös rotumme erikoisuuksia ja usein ominaispiirteitä jotka tekevät basenjista basenjin.
- Aikuinen koira saa olla pidättyväinen vieraita kohtaan, ja meidän ihmisten tehtävänä on hallita tilanne koiran ja koiriin tottumattomien ihmisten kohtaamisissa.

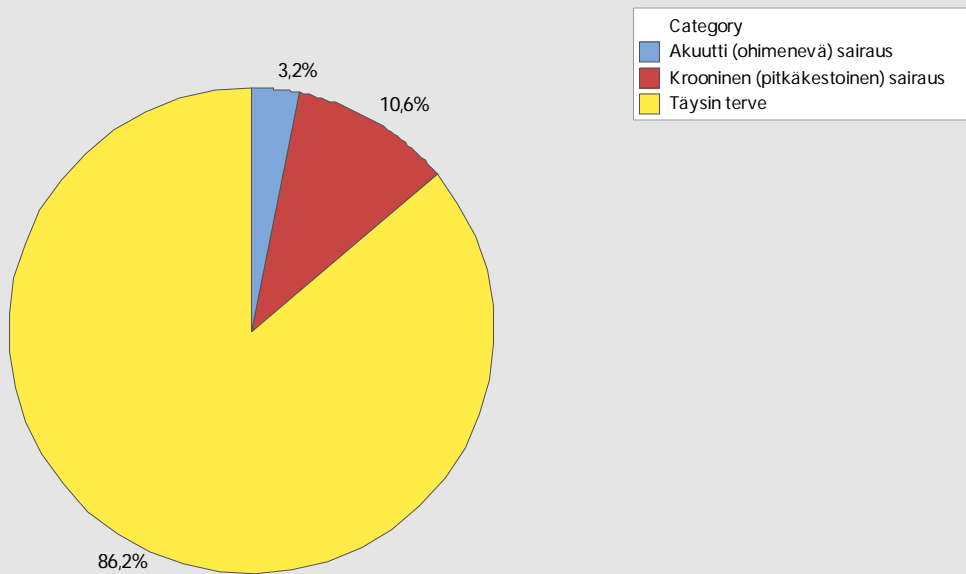
Taustatietoja kyselyyn osallistuneista basenjeista

Sukupuolijakauma, asuminen, perhe, koiran nykyinen terveydentila, koiran aktivointi, pentuaikainen sosiaalistaminen, kastraatio/sterilisaatio, kodin vaihto

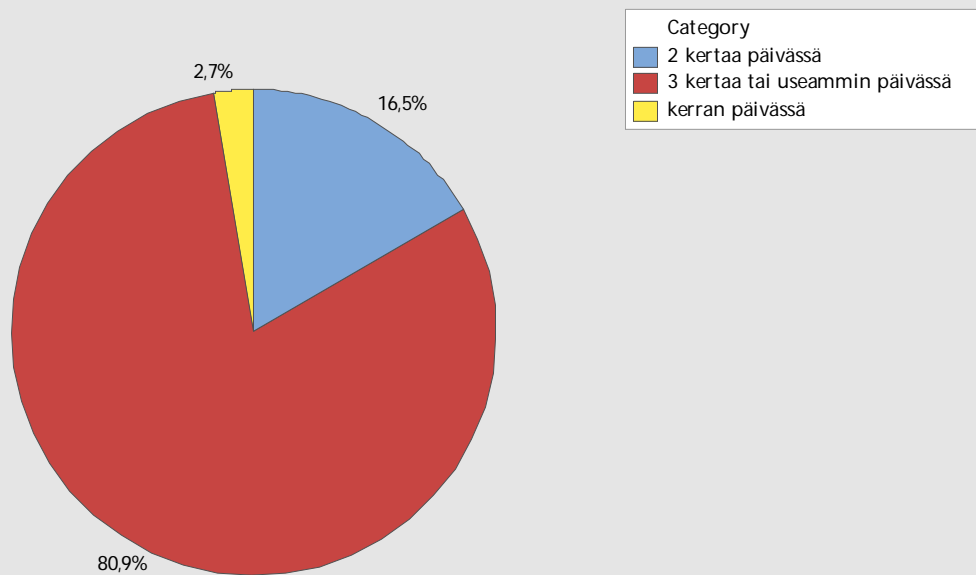

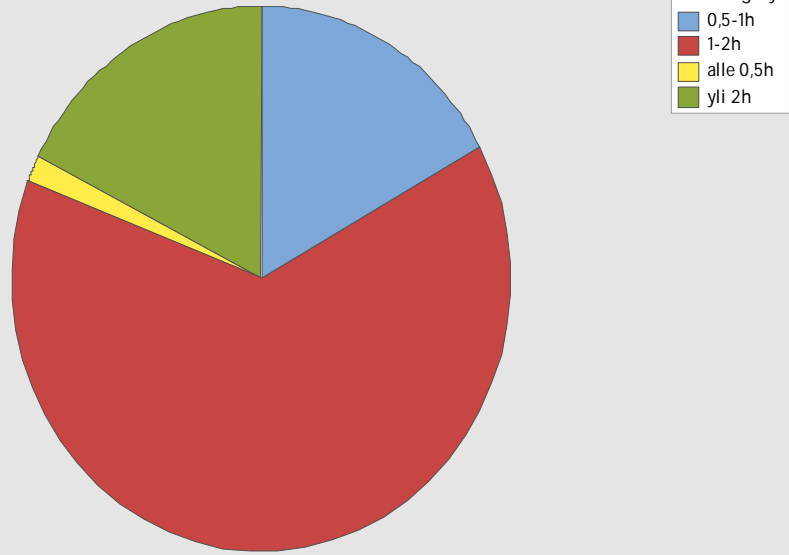
Yleinen terveydentila

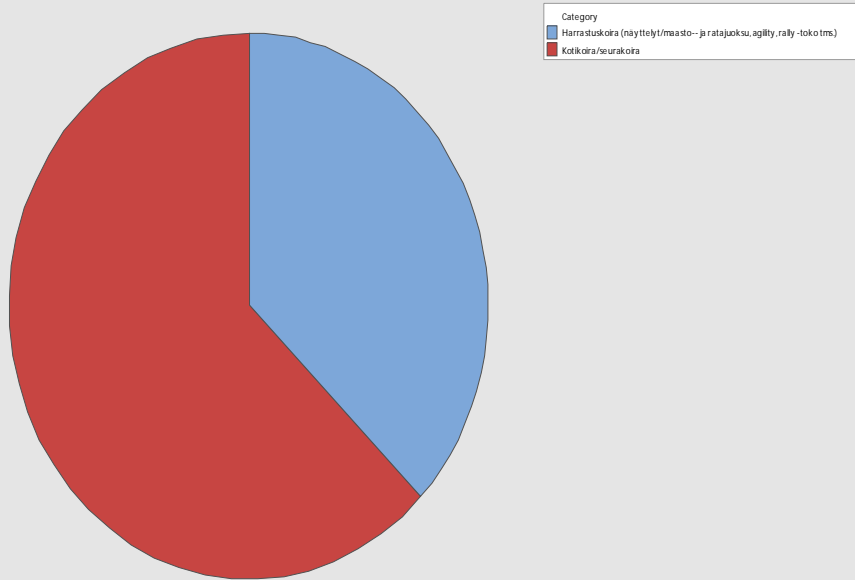
Ulkoilukerrat

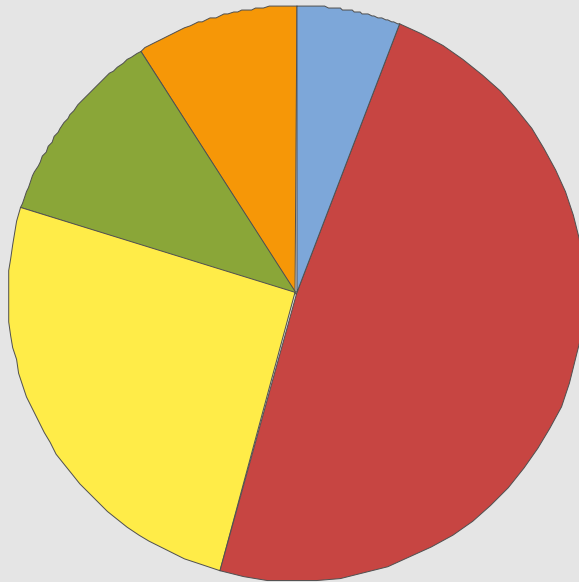
Ulkoilun kokonaiskesto

Koiran "tarkoitus"

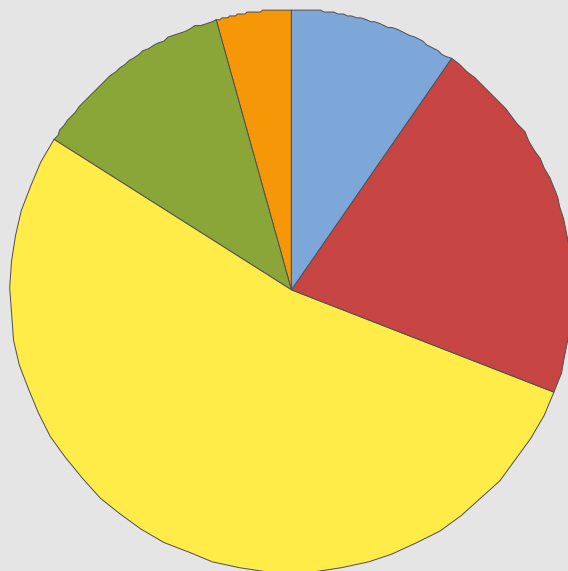
Koiran aktivoiminen (leikki)

Category

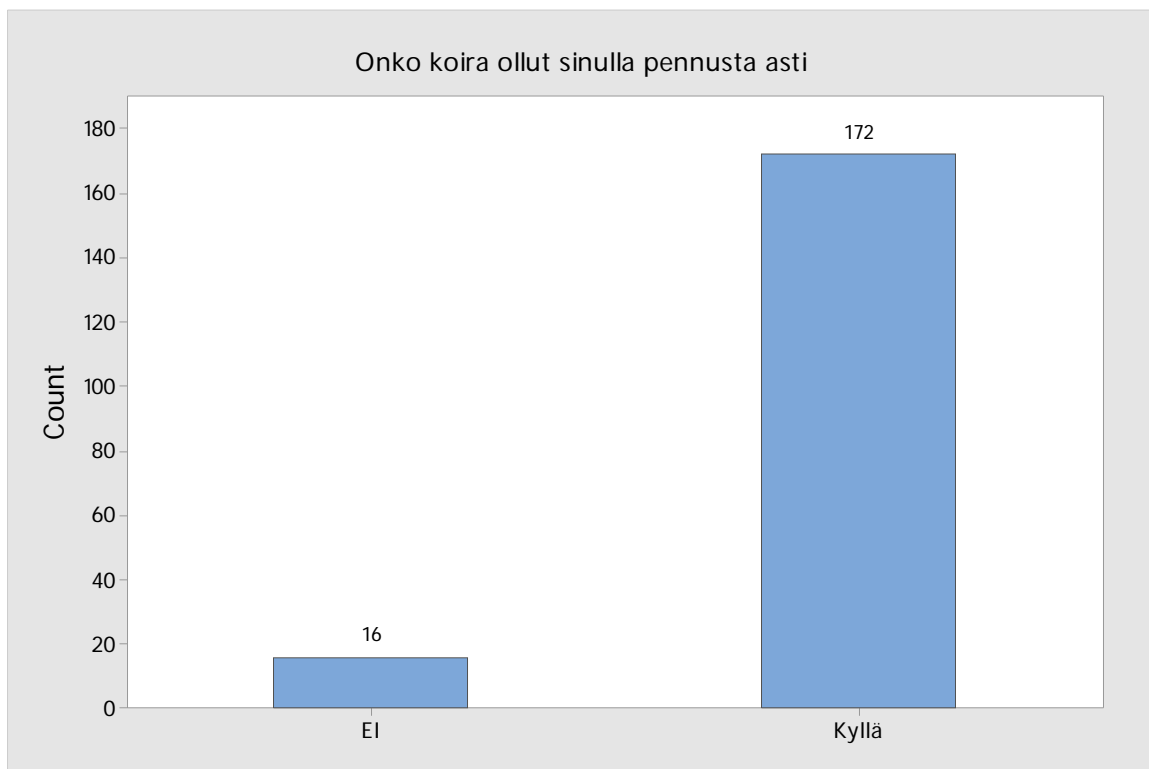
- Koiran kanssa ei lekitä
- Koiran kanssa leikitään silloin tällöin lekillä ja/tai virkeleikkijä ja/tai op
- Koiran kanssa leikitään viikoittain lekillä (ohjauttu/voimaleikki)
- Koiran kanssa leikitään viikoittain, virkeleikkijä ei nauti leikitään
- Koiran kanssa leikitään viikoittain oppimisleikkijä ei opetakaan pientä lehtävi

Yksinoloaika

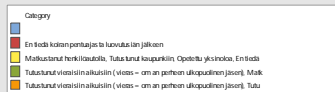
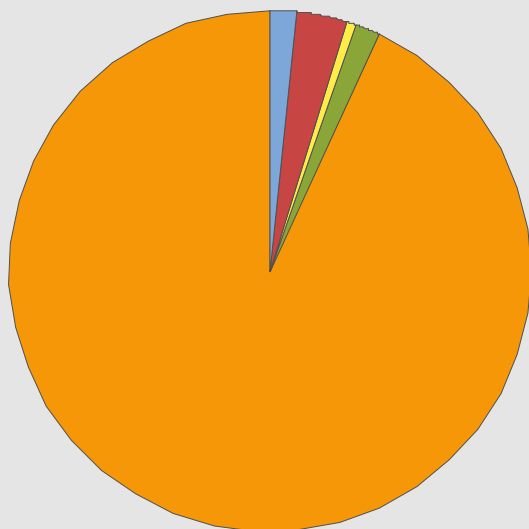

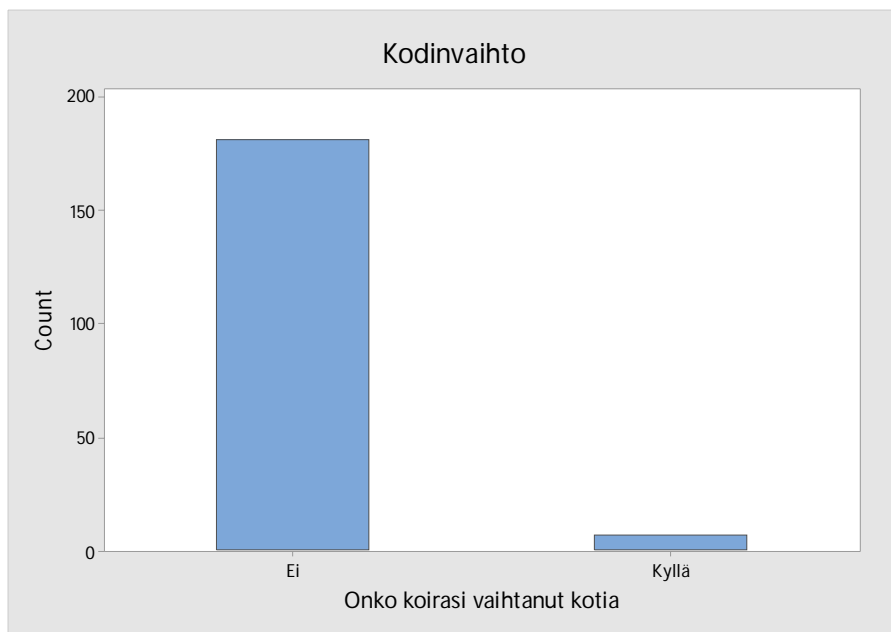
Category

- 0-3h
- 3-6h
- 6-9h
- Koira ei ole juuri koskaan yksin
- yli 9h

Penttujan kokemukset

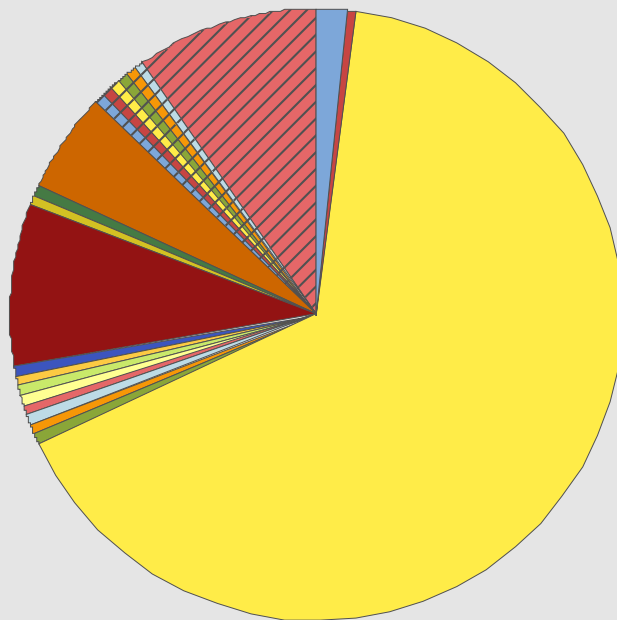
Mikä oli ongelma/ syy kodinvaihtoon?

- Ei osannut kulkea remmissä, kotona tuhosi paikkoja. Ja murisi nukkuessaan ihmisille.
- Tuhosi tavaroita edellisessä kodissa ja käyttäytyi aggressiivisesti.
- En tiedä mikä oli ongelma. Koirassa ei mitään vikaa, yksin ei vaan viihdy.
- Oli aloittanut laumassa tappelun vanhemman ja sairastuneen koiran kanssa.
- Ihmiset eivät tätä ihanuutta ymmärtäneet. Oli heille liian vaikea pitää.
- Edellisessä kodissa oli monta koiraa ja tämä luettiin ongelmaksi
- Kodin vaihtamisen syynä eläinsuojelutilanne

Ongelmat uudessa kodissa?

- Uudessa kodissa kodinvaihtajilla ei pääsääntöisesti ongelmia
- Uudessa kodissa koetut ongelmat
 - epävarma käytös vieraita kohtaa, aggressiivinen käytös muita koiria kohtaan
 - eroahdistus
 - yhteenotot talouden toisen koiran kanssa, ei suvaitse vieraita koiria
- Asiantuntija-apua haettu koirakouluttajilta, eläinlääkäristä ja kasvattajalta
- Yhtään tapauksista ei ole jouduttu lopettamaan käytösongelmista johtuen

Merkkailua/pissaamista sisätiloihin

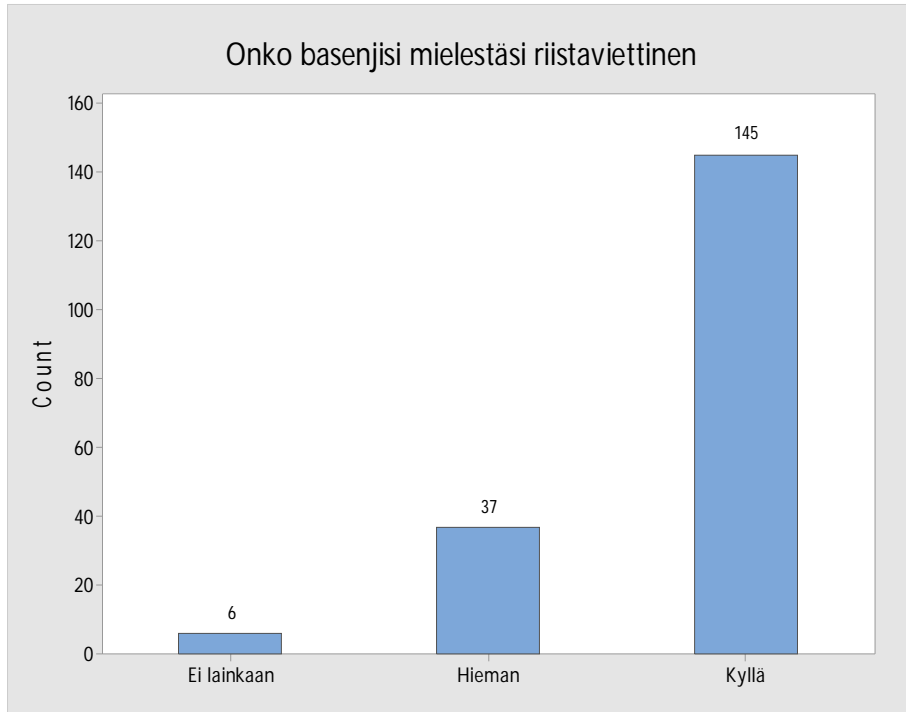
Category
Edellisenä päivänä kylä. Täältä ei.
Ei ole tapahtunut sisäistykseen oppimisen jälkeen
Ei ole vielä oppinut täysin sisäistykseen
Ei ole vielä sisäistetty
Ei ole vielä täysin sisäistetty, pyrkii pidättämään työpöydän ajan mutta ei ole vielä täysin sisäistetty
Ulkona on ollut liian hidas viemäri tai haju, joka on johtanut ulosmenoon
As on syönyt herkuja, mikä aiheuttaa hajuja, josta tulee jano
As on ollut liian joku
Kukaan ei ole ollut, vaimo ei hyvä työhäjä mitään yrittänyt
Kukaan ei ole ollut
Kotona
Kotona yksin ollut ennen kuin koiran häly oli ollut sisäistämistä
Kyllä on joku tapahtunut kun siellä on ollut sisäistämisen kolo joka oli merkattu
Molemmilla koo ja viisi
Näyttelyä jatkaa väden
On vielä pöytä
On vielä pöytä eikä kokonaan vielä sisäistetty
perustustensa
Väheksästä vahinkoja, ei muuten
Vierasta pöytä, jos ei ole muuta.
Vierasta pöytä/työtä

Arvio mistä merkkailu/pissaaminen sisälle johtuu

- Mielenosoitukselta vaikuttaa siksi, että omistajan edessä käy lattiatyynylle pissalle ja katsoo suoraan kasvoihin. Merkkaamistyyppistä pissailua kuitenkin, normipissat tekee ulos.
- Kyläpaikoissa, joissa on muita koiria/muiden koirien hajuja.
- Merkkaili nuorena aikuisena muutaman kerran siskoni luona, jossa kävimme viikoittain, yleensä jonkun lapsen sänkyyn tai matolle.
- Mielenosoitus... olin liian hidas viemään ulos. Ulkona on liian märkää/ kylmää jotta sinne voisi mennä.
- Narttuni merkkaillee usein ennen juoksun alkua.
- Eläinlääkärissä joka kerta jos saa tilaisuuden. Muissa paikoissa ei aina/harvemmin.
- Koira on pissannut vain kaksi kertaa kotona sisälle sisäistykseen oppimisen jälkeen. Kerran noin vuoden ikäisenä pissasi sängylle, uskon tämän olleen jonkin näköinen mielenosoitus. Toisen kerran pissasi olkkarin lattialle pöydän viereen ystäväni ollessa meillä yökylässä. Uskon, että tämäkin oli jonkinlainen mielenosoitus tai stressaantunutta käytöstä.
- Tyttäreni luona ja sen jälkeen kun hänen koirallaan on ollut juoksu. Siellä käy myös muita uroskoiria eikä tee sitä kun vaan kun on vielä juoksuhaajua.

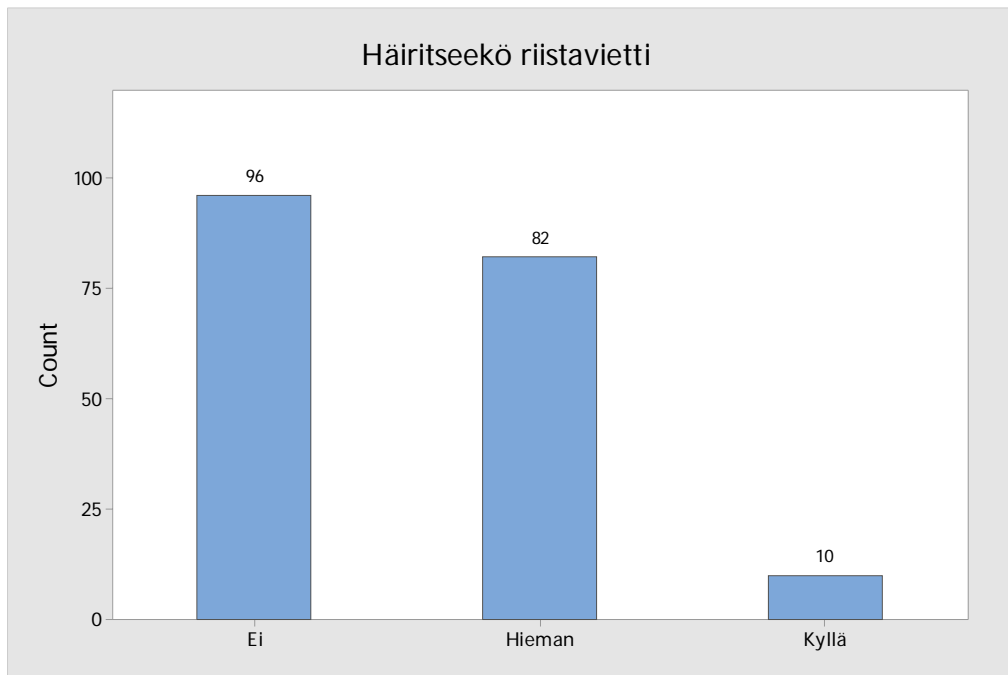
Riistavietti

- Valtaosa vastaajista pitää basenjiä riistaviettisenä

Miten riistavietti ilmenee?

- Pikkueläimien (pupujen, oravien, lintujen) jahtaaminen
- Ajaa kaikkea liikkuvaa (myös autot)

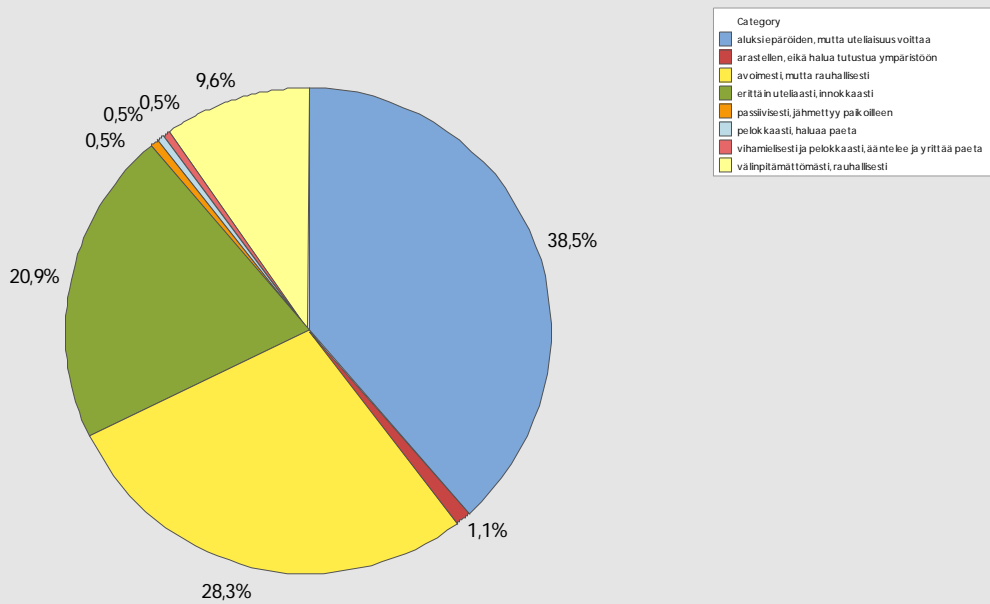
Riistavietti häiritsee, koska...

- Ulko-oven kanssa oltava tarkkana ettei karkaa.
- Vapaana pitäminen vain tarkkaan mietityissä paikoissa.
- Koiran kanssa pitää olla koko ajan kartalla missä se menee ja mitä tekee
- Täytyy olla tarkkana jos näkee riistaa. Korvat katoaa
- Saa pidellä hihnasta kaksin käsin kiinni
- Ajoittain yrittää lenkillä syöksyä/jahdata autoa/pyöräilijöitä.
- Jänisten näkemisen jälkeen riuhtoo hihnassa ja rauhoittuminen kestää jonkin aika
- Vaarana säännätä auton alle hihnassa(liikkuva kohde).
- Saattaa lähteä jahtaamaan autoja, pyöriä, hiihtäjiä kun on hihnalenkillä.
- Hihnakäytös saattaa olla haastavaa jäniksen nähdessä
- Olisi ihana pitää koiria vapaana esim. metsässä, mutta emme uskalla riistavietin
- Lenkeillä kiihtyy kovasti jos vainuaa esim. peuroja, ja siitä on vaikeaa rauhoittaa
- Välillä on inhottavaa lenkillä, jos koira huomaa villin eläimen ja lähtee vetämään
- Vapaana pitämisen vaikeus

Uudet asiat

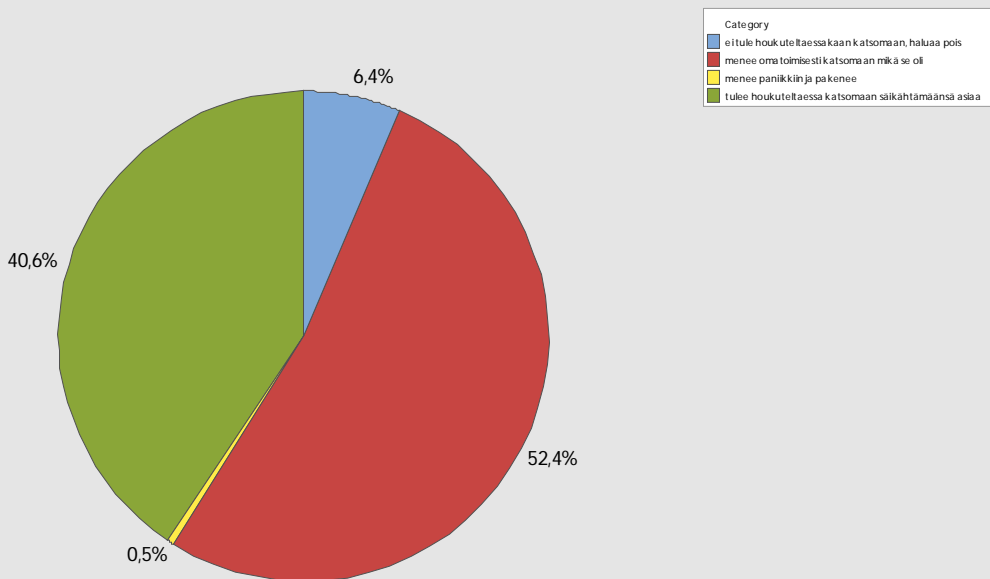
- Kodin ulkopuolella uusiin asioihin reagoidaan suurimmaksi osaksi aluksi epäröiden, mutta uteliaisuus voittaa
- Paljon myös avoimen rauhallisesti tai innokaasti/uteliaasti

Miten koirasi reagoi kodin ulkopuolella kohdatessaan uusia asioita

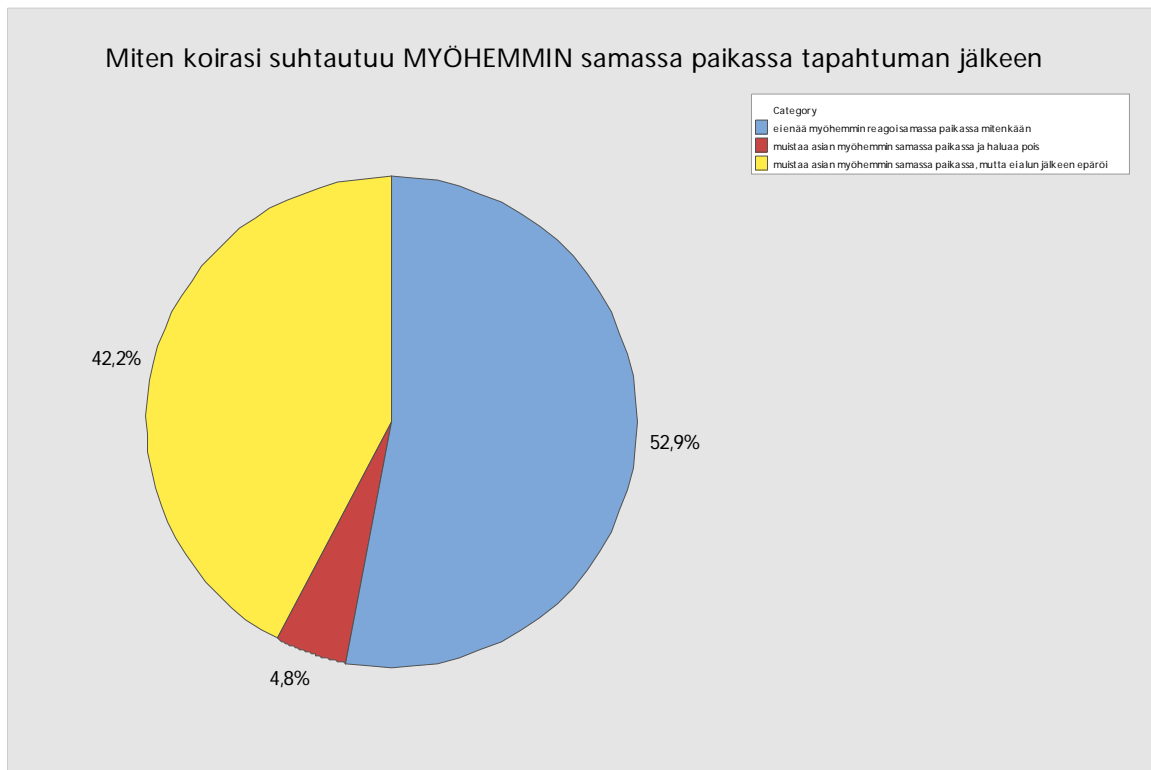

Heti epämiellyttävän tapahtuman jälkeen (esim. säikähtäminen) suurin osa menee omatoimisesti tai houkuttellen katsomaan säikähtämäänsä asiaa.

Miten koirasi suhtautuu HETI tapahtuman jälkeen, jos sille tapahtuu jokin epämiellyttävä asia

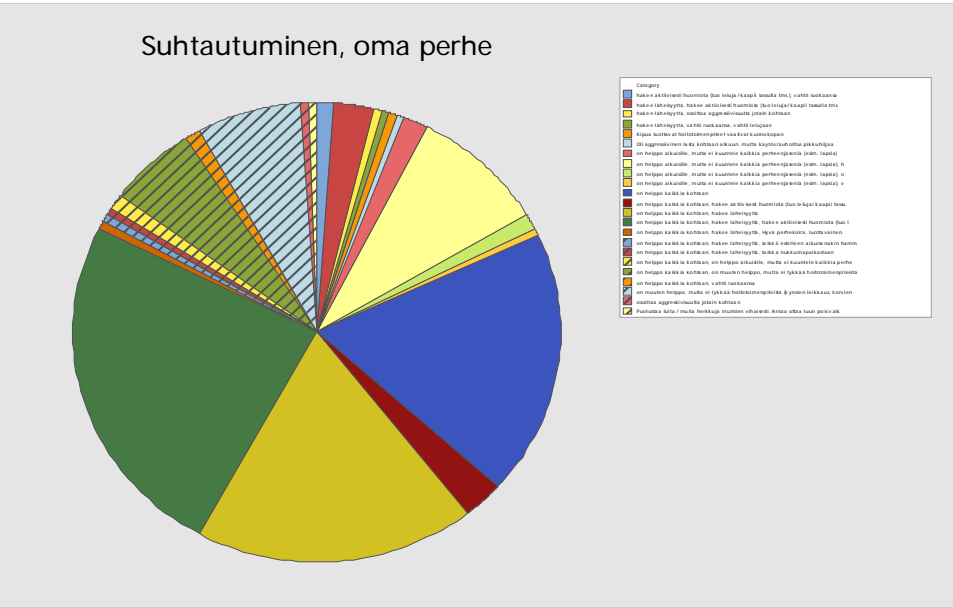
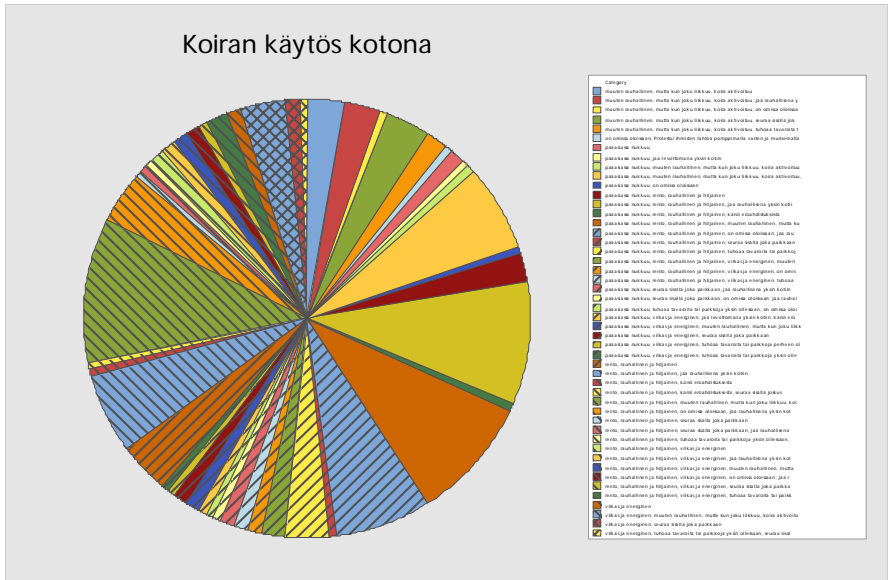

Myöhemmin samassa paikassa ei joko reagoi mitenkään tai muistaa asian, mutta ei alun jälkeen epäroii.

Kotona

Suurimmaksi osaksi rento, rauhallinen ja nukkuu
 Muutamia tapauksia, joissa: Vilkas ja energinen, Tuhoaa tavaroita, Eroahdistus

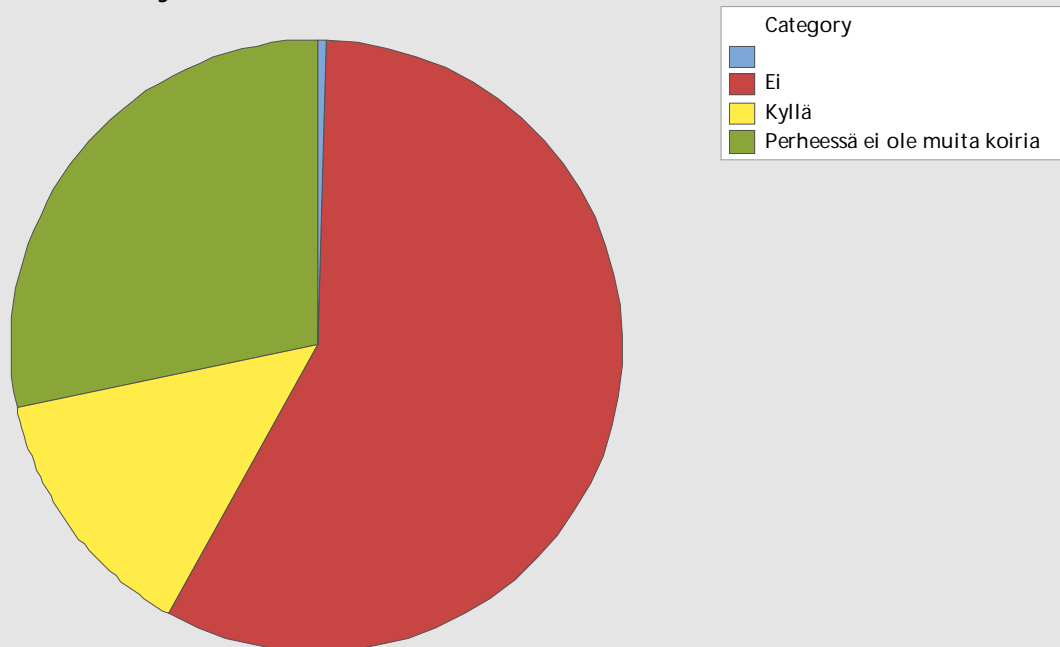

- Suurimmaksi osaksi helppo kaikkia kohtaan
- Toiseksi eniten vastauksia "Muuten helppo, mutta ei tykkää hoitotoimenpiteistä" tai "Ei tottele kaikkia perheenjäseniä"
- Muutama tapaus "osoittaa aggressiivisuutta joltain kohtaan"

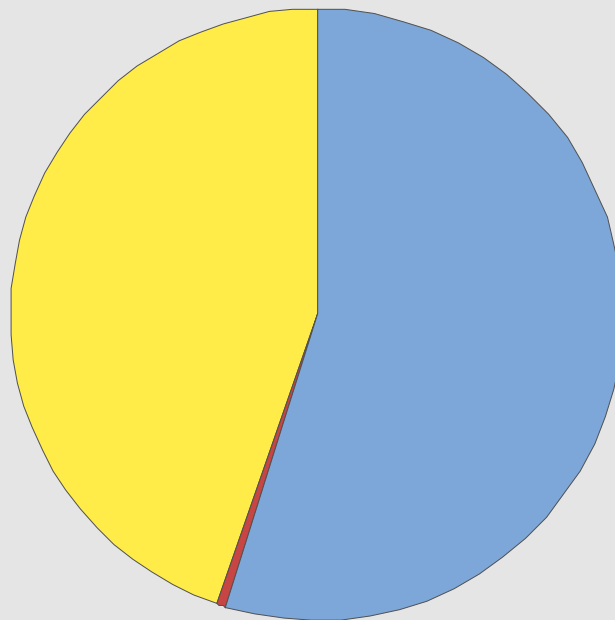
Pelkääkö joku perheessä koiraa

Painostava käytös muita lauman koiria kohtaan

Onko koirasi joskus yrittänyt purra

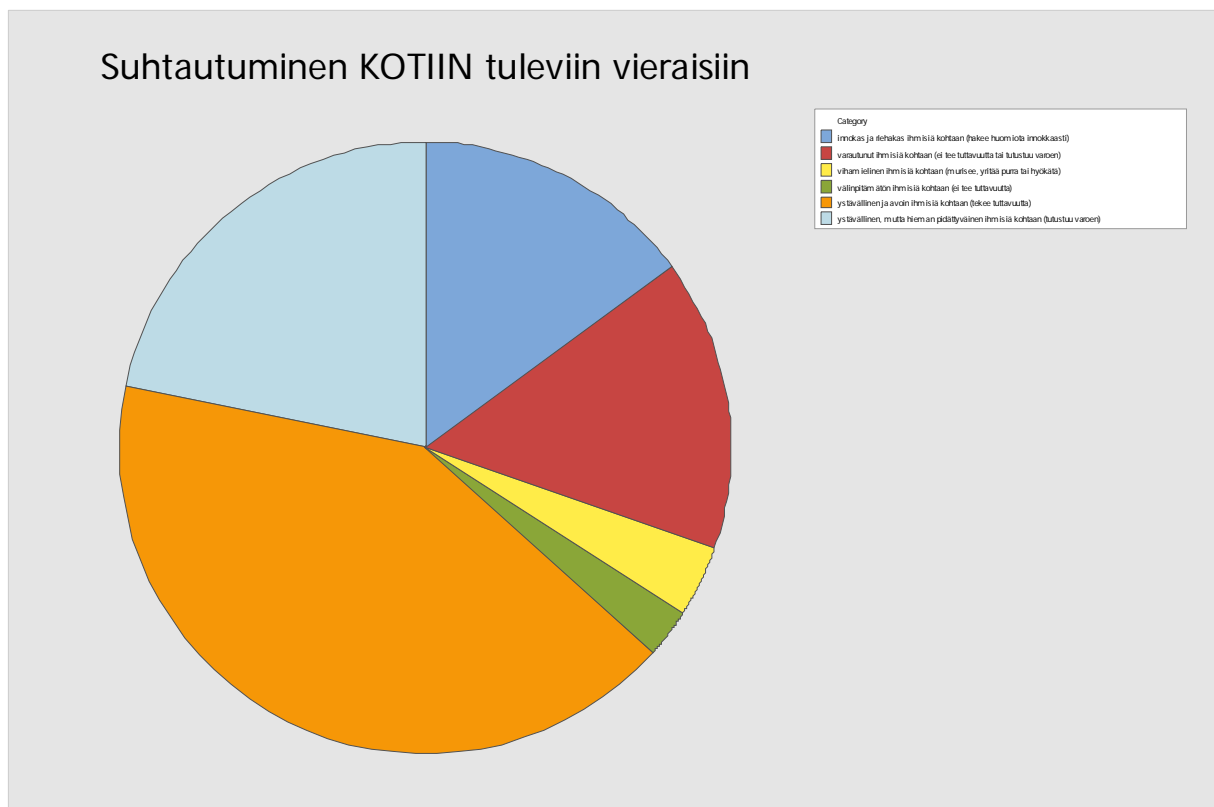

Jos on yrittänyt purra tai purrut, niin minkälaisessa tilanteessa?

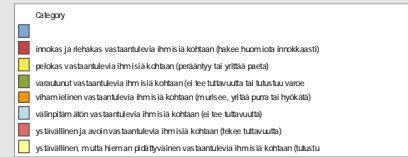
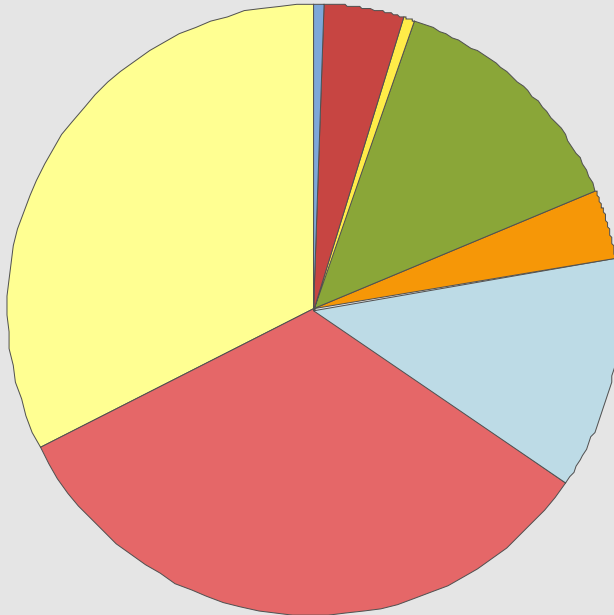
- Yllättävä lähestyminen.
- Vieras ihminen tekee liian nopeaa tuttavuutta. Vieras ihminen laittanut käden koiran pään ylin rapsuttaakseen.
- Vieras ihminen koskenut nukkuvaa koira.
- Näykännyt omistajaa jalkaan toisen koiran ohitustilanteessa
- Hännän vetäminen
- Turhautuessaan remmissä esim. vieraiden koirien ohitustilanteessa tai nähdessään pupun.
- Vieras ihminen yrittänyt silittää ennen kuin koira on antanut luvan. /Jos vieras ihminen on yrittänyt tehdä tuttavuutta ojentamalla kättään lähelle koira
- Jos sitä on häiritty nukkuessa.
- Vierasta kun hän on tullut kylään. Näykännyt pohkeesta
- Puri vahingossa minua koiratappelu tilanteessa.
- Lähinnä kotiin tulleet vieraat, jotka ovat joko ojentaneet yllättäen kätensä tai kävelleet yhtäkkiä ohi.
- Kylässä lapset juoksivat nukkuvan Kössin pesän yli ja melkein tallasivat koiran. Koira nappasi tytön jalasta, mutta verta ei tullut. Olin tilanteessa ja näin miten koira varoitti, ettei yli saa hyppiä. Lapset olivat kierroksilla ja perheen oma koira yritti jo aiemmin rauhoittaa tilannetta.
- Puolusti omaa makuupaikkaansa, ihminen ei ymmärtänyt jättää rauhaan (muutaman oluen ottanut hlö), eikä koiralla ollut tilaisuutta väistyä (ns. "nurkkaan ajettu"). Tätä en varsinaisesti laskisi koiran syyksi. Muuten ei tilanteita ole ollut.
- Ensin on itse hakenut silitystä, jonkin ajan kuluttua hyökännyt yllättäen silittäjän käteen kiinni. Kerran puraisi kylässä ollutta lasta, joka lähestyi sitä kun se söi luuta.

- Lapsi ahdisti kotona koiran nurkkaan ja koira näykkäisi lasta. Koira luultavasti koki itsensä uhatuksi. Myös vieraan yrittäessä siirtää koira sohvalta, koira puri vierasta. Toinen vieras istui sohvalle liian lähelle koira ja koira näykkäsi vierasta.
- Jos vieras ihminen on yrittänyt tehdä tuttavuutta ojentamalla kättään lähelle koira

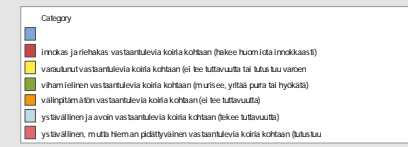
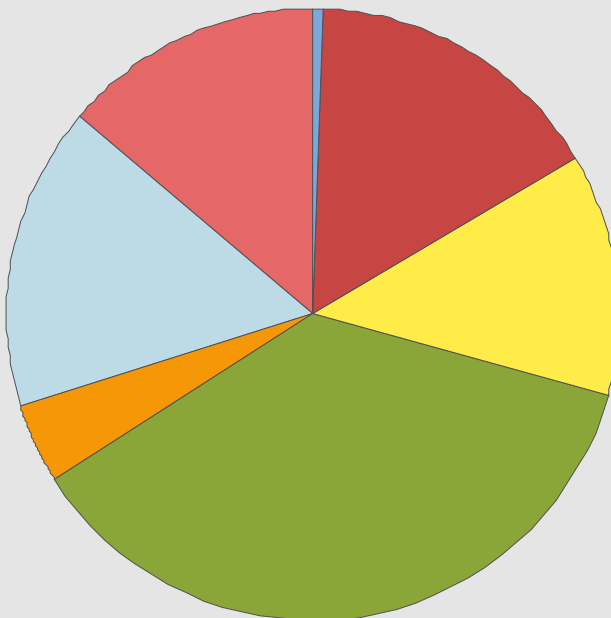
Vieraat

Suhtautuminen KODIN ULKOPUOLELLA vieraisiin

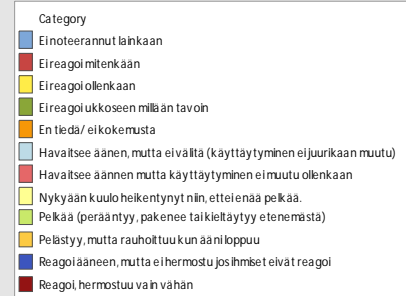
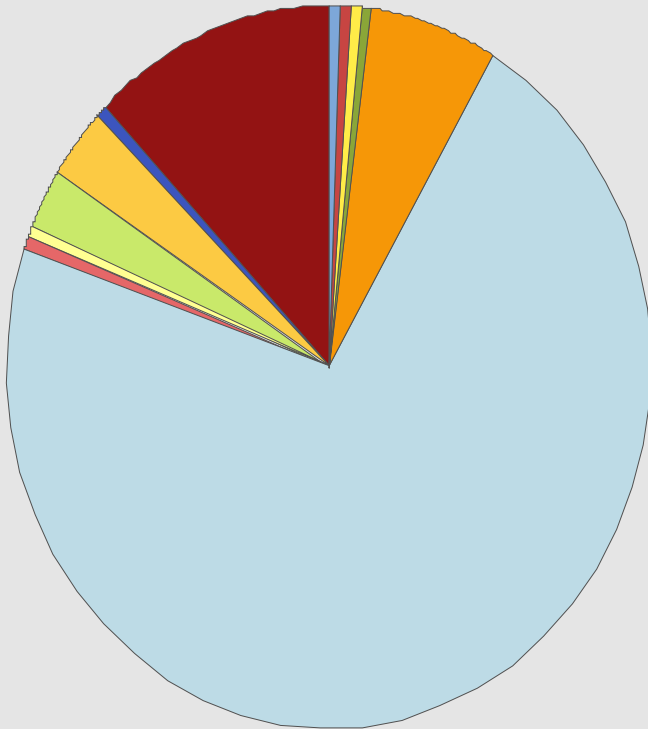

Vieraat koirat KODIN ULKOPUOLELLA

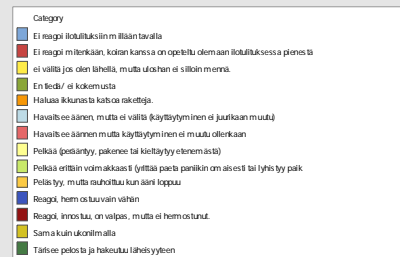
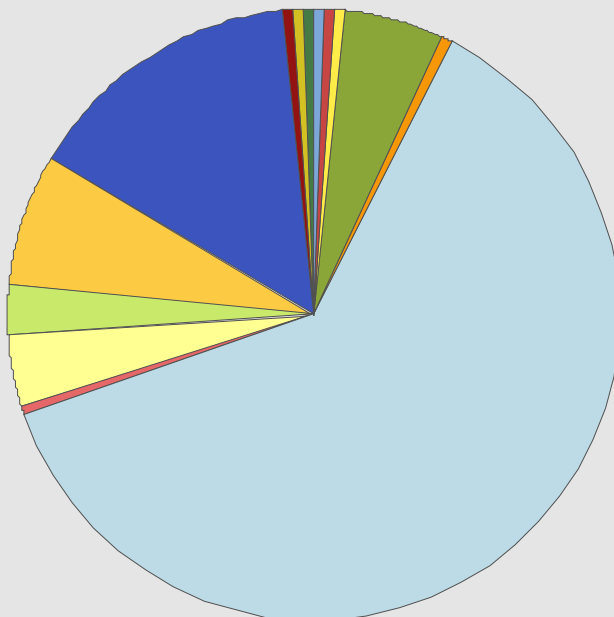

Ääniin reagointi

Reagointi ukkoseen

Reagointi Ilotulitukseen?

Miten koirasi reagoi ohimenevään liikenteeseen

